Uitvoeringsprogramma Energietransitie gemeente Druten

Van Lokale Energiestrategie naar uitvoering

Datum: 10 oktober 2025

Inhoud

1. Inleiding 3
2. Projecten 4
2.1 Spoor 1: Energiebesparing woningen en aardgasvrij Druten 4
2.2 Spoor 2: Verduurzaming bedrijven en maatschappelijk vastgoed 8
2.3 Spoor 3: Duurzame opwek en een gebalanceerd energiesysteem 12
2.4 Spoor 4: Duurzame mobiliteit 14
2.5 Participatie en communicatie 15
3.Capaciteit en middelen 17
3.1 Capaciteit 17
3.2 Financiële middelen en dekking 17
3. Monitoring & evaluatie 20

1. Inleiding

De Lokale Energiestrategie (LES) beschrijft op hoofdlijnen hoe we in de gemeente Druten tot 2030 uitvoering geven aan de energietransitie. In dit Uitvoeringsprogramma maken we de LES concreet, door per spoor te beschrijven welke projecten we uitvoeren. Hierbij gaan we in op het doel, de planning, capaciteit en evaluatiecriteria. Dit Uitvoeringsprogramma is een levend document, dat flexibel kan meebewegen met ontwikkelingen en nieuwe projecten.

De uitvoering van de LES vraagt om een meerjarige inspanning van de gemeentelijke organisatie en haar partners. Dit vraagt zowel om voldoende menskracht als financiële middelen. Met dit uitvoeringsprogramma brengen we ook in beeld wat er nodig is om de projecten tot uitvoering te brengen.

Om scherp te blijven of we de juiste dingen blijven doen in het kader van onze ambities, monitoren en evalueren we onze projecten. Verder geven we bij elk project ook aan wat de evaluatiecriteria zijn. Op deze manier zien we hoe projecten bijdragen aan onze doelstelling en houden we grip op de uitvoering van de LES. Ook zien we waar nieuwe projecten nodig zijn of welke projecten bijvoorbeeld minder succesvol zijn in de praktijk.

2. Projecten

Dit hoofdstuk beschrijft de projecten – zoals die nu bekend zijn – per thema. In de komende periode zullen er projecten afgerond worden en ook komen er projecten bij. De projecten worden opgesomd per thema:

- Energiebesparing woningen en aardgasvrij Druten
- Verduurzaming bedrijven en maatschappelijk vastgoed
- Duurzame opwek en een gebalanceerd energiesysteem
- Duurzame mobiliteit
- Participatie en communicatie

Naast een doelstelling, omschrijving en planning per project, noemen we ook evaluatiecriteria. Hiermee kunnen we de voortgang monitoren, zoals in het laatste hoofdstuk wordt toegelicht.

De meeste projecten worden gefinancierd vanuit CDOKE-middelen die we van het Rijk ontvangen en onze eigen programmagelden (zie hoofdstuk 3). Waar aanvullende financiering relevant is, wordt dit vermeld onder het kopje ‘middelen en dekking'.

2.1 Spoor 1: Energiebesparing woningen en aardgasvrij Druten

Project	**Wijkaanpak isolatie**
Doel	Inwoners activeren tot het nemen van isolatiemaatregelen, wat bijdraagt aan energiebesparing en CO_2-reductie.
Beschrijving	In 2024 zijn we gestart we met een lokale, wijkgerichte aanpak. Dat betekent dat we 'wijk-voor-wijk' eigenaar-bewoners benaderen om ze te stimuleren te gaan isoleren en daarmee te besparen op hun energierekening. Middels het Nationaal Isolatie Programma is er subsidie beschikbaar voor eigenaren van grondgebonden woningen met slechte energie-labels. We bieden alle eigenaren van woningen met een bouwjaar tot 2005 onafhankelijke maatwerkadviezen aan huis. Ook voor doe-het-zelvers is het mogelijk om advies en (onder voorwaarden) subsidie te krijgen. Er is subsidie voor 854 woningen/isolatie-ingrepen in gemeente Druten.
Planning 2025	Voortzetting aanpak
Planning 2026	Voortzetting aanpak
Planning 2027 en verder	Voortzetting aanpak
Middelen en dekking	€ 1.465.000,- vanuit het Nationaal Isolatie Programma.
Evaluatiecriteria	Aantal gegeven adviezen, aantal verleende adviezen en aantal genomen maatregelen.

Project	Energiearmoede aanpak
Doel	Inwoners met (risico op) energiearmoede extra ondersteunen.
Beschrijving	Extra subsidie en ondersteuning voor woningeigenaren met het risico op energiearmoede. Mogelijk volgen er nog andere deelprojecten.
Planning 2025	Start nieuwe aanpak. Loopt t/m eind 2027
Middelen en dekking	€ 234.500 SPUK Energiearmoede
Evaluatiecriteria	Aantal huishoudens ondersteund met maatregelen

Project	VvE-aanpak (onderdeel wijkaanpak)
Doel	VvE's helpen met verduurzaming.
Beschrijving	Om VvE's te ondersteunen, komt er een duurzaamheidslening beschikbaar. Daarnaast bieden we procesbegeleiding, informatiebijeenkomsten en werken we aan een subsidieregeling. VvE's kunnen ook terecht bij het Energieloket voor VvE's in Nijmegen.
Planning 2025	Uitwerken subsidieregeling.
Planning 2026	Voortzetten aanpak.
Planning 2027 en verder	Eerste stappen verduurzaming gezet.
Middelen en dekking	Valt onder de wijkaanpak.
Evaluatiecriteria	- Aantal VvE's of appartementen die gebruik maken van de duurzaamheidslening - Aantal VvE's of appartementen die gebruik maken van de VvE subsidieregeling

Project	Monumenten aanpak (onderdeel wijkaanpak)
Doel	Eigenaren van monumenten helpen met verduurzaming.
Beschrijving	Verduurzaming van monumenten kan uitdagend zijn. Daarom wordt hiervoor in 2025 een specifieke regeling opgericht.
Planning 2025	Uitwerken subsidieregeling en start.
Planning 2026	Voortzetten aanpak.
Planning 2027 en verder	Eerste stappen verduurzaming gezet.
Middelen en dekking	Valt onder de wijkaanpak.
Evaluatiecriteria	Aantal aangevraagde isolatiesubsidies door monumenteigenaren.

Project	SMP en compensatiemaatregelen
Doel	Opstellen van een Soortenmanagementplan (SMP) en het uitvoeren van compensatiemaatregelen.
Beschrijving	In het kader van de landelijke aanpak Natuurvriendelijk Isoleren (2024) is de gemeente voor de korte termijn verantwoordelijk voor het nemen van compensatiemaatregelen. Voor de (middel)lange termijn wordt er een SMP opgesteld. Op basis van dit SMP kan een gebiedsontheffing voor isolatiemaatregelen worden aangevraagd bij de provincie.
Planning 2025	Aanbesteding voor SMP. Uitvoering compensatiemaatregelen.
Planning 2026	Opstellen (gedeeltelijk) SMP.
Planning 2027 en verder	Opstellen (gedeeltelijk) SMP.
Middelen en dekking	€100.641,- subsidie voor SMP. € 10.000- subsidie voor compensatie-opgave. Aanvulling vanuit het ontzorgingsbudget van de begroting.
Evaluatiecriteria	- SMP opgesteld - Uitgevoerde compensatiemaatregelen

Project	Onderzoek naar warmtenet Druten
Doel	Realisatie van een publiek warmtenet in Druten-west voor circa 800 woningen van zowel particuliere woningeigenaren als woningen van woningcorporatie Woonwaarts. Het warmtenet heeft tot doel inwoners een betaalbaar en duurzaam alternatief te bieden voor aardgas.
Beschrijving	In het Duurzame Warmte-plan Druten (2023) hebben we vastgelegd dat we als gemeente de regie pakken om te onderzoeken of een warmtenet in Druten te realiseren is. Dit doen we samen met woningcorporatie Woonwaarts, Waterschap Rivierenland en het Gelders Warmte InfraBedrijf (GWIB).
Planning 2025	In april 2025 is een Samenwerkingsovereenkomst (SOK) getekend. Dit is het begin van een volgende projectfase. In deze fase stellen we een Voorlopig Ontwerp op, herijken we de businesscase, bereiden we de oprichting van een publiek warmtebedrijf voor en betrekken we de bewoners en andere stakeholders met een intensief participatietraject. Als deze fase goed verloopt en de stuurgroep een positief besluit neemt, zal het conditionele investeringsbesluit worden voorgelegd aan de gemeenteraad.
Planning 2026	Met het conditionele investeringsbesluit start de contractenfase. In deze fase krijgen de eigenaren en huurders een aanbod om aan te sluiten op het warmtenet. Als voldoende bewoners dit aanbod accepteren en aan de voorwaarden van het investeringsbesluit wordt voldaan, kan overgegaan worden tot realisatie.
Planning 2027 en verder	Na het defintieve investeringsbesluit start de realisatie van het warmtenet. Dit gaat naar verwachting een aantal jaren duren.
Evaluatiecriteria	Projectvoortgang (tussentijdse besluitvorming).

Project	Warmteprogramma opstellen
Doel	Opstellen van een Warmteprogramma, dat duidelijkheid geeft over de beoogde warmtevoorziening per buurt en het tijdspad. Het warmteprogramma is een verplicht programma onder de Omgevingswet.
Beschrijving	We starten met het opstellen van een warmteprogramma, waarin beschreven wordt welke buurten in de komende 10 jaar van het aardgas afgaan en op welke manier. We baseren het Warmteprogramma op een robuuste bronnenstrategie, die we gezamenlijk met de regiogemeenten opstellen. We maken gebruik van het aanbod van het Nationaal Programma Lokale Warmtetransitie (NPLW) voor externe procesbegeleiding. Ook houden we bij het opstellen van het Warmteprogramma rekening met netcongestie, de buurtaanpak met Liander en de invloed hiervan op het tijdspad.
Planning 2025	Start opstellen van concept warmteprogramma onder begeleiding van NPLW.
Planning 2026	Opstellen concept- en definitief warmteprogramma. Eind 2026 besluitvorming door college.
Planning 2027 en verder	Uitrol/uitvoering warmteprogramma.
Evaluatiecriteria	Vastgesteld warmteprogramma met duidelijkheid over de beoogde warmtevoorziening per buurt.

Project	Energieloket
Doel	Een compleet en toegankelijk loket voor inwoners.
Beschrijving	Via een digitaal loket op onze gemeentelijke website kunnen inwoners informatie vinden over energie en verschillende diensten die wij vanuit de gemeente bieden. Daarnaast is er – in samenwerking met het Rijk van Nijmegen – een fysiek loket dat 1 keer per week een halve dag open is in Druten. Inwoners kunnen hier terecht met allerlei vragen. De komende tijd onderzoeken we hoe het loket verder doorontwikkeld kan worden.
Planning 2025	Uitvoering geven aan fysiek energieloket. Verkenning mogelijkheden met de regio om een lokaal energieloket op te zetten.
Planning 2026	Uitvoering geven aan fysiek energieloket (vorm afhankelijk van verkenning).
Planning 2027 en verder	Uitvoering geven aan fysiek energieloket (vorm afhankelijk van verkenning).
Evaluatiecriteria	Aantal inwoners dat gebruik maakt van de diensten van het energieloket.

Project	Energiecoaches
Doel	Inwoners advies bieden over energiebesparing.
Beschrijving	Energiecoaches zijn inwoners die inwoners vrijwillig advies geven over energiebesparing. We bekijken de komende periode of de energiecoaches ook op andere gebieden ingezet kunnen worden.
Planning 2025	Verkenning naar andere mogelijkheden om energiecoaches in te zetten.
Planning 2026	Voortzetten inzet energiecoaches.
Planning 2027 en verder	Voortzetten inzet energiecoaches.
Evaluatiecriteria	Aantal inwoners dat een beroep doet op de energiecoaches en beoordeling tevredenheid door inwoners.

2.2 Spoor 2: Verduurzaming bedrijven en maatschappelijk vastgoed

Project	Zakelijk Energieloket
Doel	Bedrijven, organisaties en instellingen informeren over de mogelijkheden rondom verduurzaming.
Beschrijving	Het Zakelijk Energieloket is een digitaal informatieplatform voor bedrijven en organisaties uit verschillende sectoren. Men kan hier terecht voor informatie over duurzame maatregelen, financiering en lokale bedrijven die de maatregelen kunnen uitvoeren.
Planning 2025	Uitvoering geven aan Zakelijk Energieloket en evalueren.
Planning 2026	Afhankelijk van uitkomst evaluatie.
Planning 2027 en verder	Nog onbekend.
Evaluatiecriteria	Aantal unieke bezoekers website.

Project	Label-C verplichting
Doel	Kantoorpanden die sinds 1 januari 2023 moeten voldoen aan de energielabel C verplichting uit het Bbl, hebben minimaal energielabel C.
Beschrijving	De gemeente is bevoegd gezag en moet uiteindelijk vaststellen of de label C verplichting voor een bepaald kantoor geldt en dat controleren en handhaven. De gemeente kiest voor een aanpak waarmee alle kantoren die nog niet voldoen eerst worden geïnformeerd (per brief en op de website) over de verplichting en bestaande hulp om te verduurzamen. Gemeente evalueert effect van deze brief. De gemeente werkt met de ODRN aan de vervolgstap: controleren en handhaven.
Planning 2025	Aanpak opstellen. Brieven opstellen en sturen. Halfjaarlijks (ob.v. lijsten RVO) voortgang evalueren van energielabels kantoren. Uitwerken van aanpak controle en handhaving met ODRN. Herinneringsbrief sturen.
Planning 2026	Starten met controles.

Planning 2027 en verder	Afronden controles.
Evaluatiecriteria	Percentage kantoren met label C.

Project	**Regionaal Expertisecentrum Energie (REE)**
Doel	Bedrijven informeren over mogelijkheden voor verduurzaming.
Beschrijving	Bedrijven kunnen hier terecht voor meer informatie en adviesgesprekken over energievraagstukken en verduurzaming. Verder verstrekt het REE informatie over relevante subsidies en wet- en regelgeving. Ook kunnen bedrijven een energiescan aanvragen die inzicht geeft in hoe ze energie kunnen besparen.
Planning 2025	Uitvoering taken REE.
Planning 2026	Nader te bepalen.
Planning 2027 en verder	Nader te bepalen.
Evaluatiecriteria	Aantallen uitgevoerde adviesgesprekken, voorbereidende gesprekken en energiescans.

Project	**Stimuleringslening Verduurzaming Zakelijk**
Doel	Bedrijven financiële mogelijkheid bieden voor het bekostigen van verduurzamingsmaatregelen.
Beschrijving	Deze regeling biedt bedrijven de mogelijkheid om een lening af te sluiten voor de verduurzaming van hun pand. Hiervoor komen verschillende energiebesparende maatregelen in aanmerking, zoals isolatie, zonnepanelen, een warmtepomp en het aanleggen van groene daken.
Planning 2025	Promotie via diverse kanalen, evalueren en beschikbaar budget.
Planning 2026	Promotie via diverse kanalen, evalueren en beschikbaar budget.
Planning 2027 en verder	Promotie via diverse kanalen, evalueren en beschikbaar budget.
Middelen en dekking	Er is een bedrag van €500.000 gereserveerd voor de Stimuleringslening Verduurzaming Zakelijk. Tijdig via Perspectiefnota extra middelen aanvragen indien nodig.
Evaluatiecriteria	Aantal bedrijven die gebruik gemaakt hebben van de Stimuleringsregeling

Project	**Smart Energy hub Westerhout-Zuid**
Doel	Met het initiatief wil het bedrijventerrein een grotere mate van energieleveringszekerheid krijgen en minder afhankelijk zijn van fossiele brandstoffen.
Beschrijving	De insteek is om energie lokaal op te wekken, lokaal te verbruiken en om energie slim te balanceren.
Planning 2025	Onderzoek naar kansen en aanvraag pilot bij Alliander.
Planning 2026	Uitvoering pilot.
Planning 2027 en verder	PM.
Middelen en dekking	Deels subsidie via VNO-NCW (15k), aangevuld met investeringen bedrijven en eventueel gemeentelijke middelen.

Evaluatiecriteria	

Project	**CO_2-Prestatieladder**
Doel	Monitoren van de CO_2-uitstoot van de gemeentelijke organisatie, met als reductiedoel 12% CO_2-reductie in 2026 ten opzichte van 2022.
Beschrijving	De CO_2-prestatieladder is een managementinstrument om te sturen op CO_2-reductie. Uit metingen blijkt waar het effectief is om op CO_2-reductie te sturen, op basis hiervan zijn verschillende maatregelen geformuleerd.
Planning 2025	Het analyseren van CO_2-uitstoot van 2024 en de eerste helft (Q1 en Q2) van 2025. En het vergroten van 'duurzaamheidsbewustzijn', met als focusgebied de gemeentewerf.
Planning 2026	Het analyseren van CO_2-uitstoot van 2025 en de eerste helft (Q1 en Q2) van 2026. Met mogelijk een focusgebied welke uit de CO_2-prestatieladder audit van 2025 komt.
Planning 2027	Project loopt t/m datajaar 2026. Dit moeten we in 2027 vaststellen. Heroverweging over voortzetting in 2027 met mogelijk nieuwe reductiedoelstellingen.
Evaluatiecriteria	De hoeveelheid CO2 die de organisatie uitstoot, energieverbruik en gerealiseerde maatregelen om deze te verminderen.

Project	**Routekaart verduurzaming gemeentelijk vastgoed**
Doel	Realiseren van doelstelling voor gemeentelijk vastgoed 95% CO_2-reductie in 2050.
Beschrijving	Opstellen van een routekaart en uitvoeringsplan voor de verduurzaming van gemeentelijk vastgoed.
Planning 2025	Routekaart opstellen
Planning 2026	Uitvoeringsplan opstellen. Routekaart en uitvoeringsplan voorleggen aan raad.
Planning 2027 en verder	Verder uitrollen routekaart.
Evaluatiecriteria	Mate van reductie van gas en elektriciteitsverbruik in gemeentelijk vastgoed

Project	**Handhaving ODRN**
Doel	Bedrijven houden zich aan de energiebesparingsplicht
Beschrijving	De energiebesparingsplicht schrijft voor dat bedrijven energiebesparende maatregelen met een terugverdientijd tot 5 jaar moeten nemen. In dit project controleert en stimuleert de ODRN bedrijven hiertoe.
Planning 2025	Met de ODRN onderzoeken hoe we gericht vervolg kunnen geven op de huidige aanpak.
Planning 2026	Gerichte controles en opvolging.

Planning 2027 en verder	Gerichte controles en opvolging.
Evaluatiecriteria	Aantal controles en andere activiteiten ODRN, percentage bedrijven dat aan de energiebesparingsplicht voldoet.

2.3 Spoor 3: Duurzame opwek en een gebalanceerd energiesysteem

Project	**Visie zon- en windenergie**
Doel	Met de vaststelling van een visie- op zonne- en windenergie zou de gemeenteraad besluiten: – De regie te pakken en te voorkomen dat windparken worden ingepast zonder rekening te houden met lokaal beleid; – de 'Visie op zonne-energie Druten Wijchen' te actualiseren; – een stap te zetten in het verbeteren van de verhouding tussen de opwek van wind en zon en daarmee te voldoen aan de vraag van de RES; – de Gedragscode Windenergie van toepassing te verklaren; – een vervolgtraject te concretiseren; – nieuwe voorwaarden voor kleine windmolens bij agrarische bedrijven vast te stellen; en daarmee stappen zetten in de gemeentelijke ambities om energieneutraal te worden.
Beschrijving	De visie schetst voorwaarden, een ranking van gebieden en een proces en tijdspad voor de besluitvorming over grootschalige opwek in de gemeente Druten. De visie is opgesteld om de regie op de ontwikkeling van windenergie te pakken en om te voorkomen dat projecten, bij het ontbreken van lokaal beleid, door de provincie ingepast worden.
Planning 2025	Visie opgesteld en aangehouden.
Planning 2026	Visie actualiseren en vaststellen.
Planning 2027	Indien relevant een marktconsultatie organiseren.
Planning 2028 en verder	Indien relevant een maatschappelijke tenderprocedure en besluitvorming. Tussen 2030-2035 zou een windpark gerealiseerd en geëxploiteerd kunnen worden.
Evaluatiecriteria	Procesindicatoren

Project	**Verkenning grootschalige batterijopslag op OS Puiflijk**
Doel	Zicht krijgen op toegevoegde waarde grootschalige batterijopslag op het onderstation Puiflijk.
Beschrijving	TenneT signaleert een toenemende behoefte aan flexibiliteit op het elektriciteitsnet als gevolg van de veranderende energievraag en het groeiende aandeel duurzame opwek. We verkennen de toegevoegde waarde van grootschalige batterijopslag (systeembatterijen) op het onderstation bij Puiflijk.
Planning 2025	Verkenning en terugkoppeling bevindingen.
Planning 2026	Nvt
Evaluatiecriteria	Verkenning uitgevoerd.

Project	Nieuwbouw Deest-Zuid
Doel	Circulaire en energieambities opnemen in nieuwbouw
Beschrijving	Er wordt bij marktconsultatie en aanbesteding gestuurd op energievraag en circulaire score.
Planning 2025	Beoordeling aanbesteding op maximale energievraag en circulaire score.
Planning 2026-2027	Toezien op uitvoering.
Evaluatiecriteria	Energievraag en circulaire score

Project	Omgevingsfonds Druten
Doel	Een omgevingsfonds en beheerstichting oprichten voor alle grootschalige opwek- en opslagprojecten in Druten. Het gaat hierbij om zonneparken, BESS systemen en mogelijke windmolens.
Beschrijving	Grootschalige opwek- en/of opslagprojecten genereren revenuen die ten goede komen van de eigenaren en verbonden aandeelhouders. In anterieure overeenkomsten die we afsluiten met de ontwikkelaars/eigenaren van dergelijke projecten worden afspraken gemaakt op welke wijze de lasten van het project financieel worden gecompenseerd voor de gemeenschap in de omgeving. Zo ook dus een bijdrage van de eigenaar (x-bedrag per kWh) in een zogenaamd omgevingsfonds. Meestal wordt een zonnepark en haar omgevingsfonds gekoppeld aan de meest nabijgelegen dorp(en) en in de praktijk heb je dan een beheerstichting en een fonds voor een bepaald dorp. In Druten zijn straks meerdere zonneparken in bedrijf en dus zouden er straks meerdere omgevingsfondsen ontstaan. We gaan omwille van efficiency onderzoeken of één omgevingsfonds voor alle zonneparken in Druten kan worden gevormd. Er zijn voorbeelden in andere gemeenten.
Planning 2025	In 2025 een verkenning uitvoeren naar mensen en/of organisaties die het omgevingsfonds willen beheren en vorming en vastleggen van een beheerstichting.
Planning 2026-2027	In 2026 en volgende jaren vullen van het omgevingsfonds en toekennen van bijdragen aan initiatieven door de beheerstichting
Evaluatiecriteria	Omgevingsfonds en beheerstichting operationeel in 2026 Jaarlijks verslag en verantwoording van besteding fondsgelden

Project	Buurtaanpak Liander
Doel	Toekomstvast maken laagspanningsnet.
Beschrijving	De elektriciteitsvraag zal tot 2050 verdrievoudigen. Om alle wijken van voldoende stoom te voorzien, is het nodig het laagspanningsnet te verzwaren. Dit betekent een verdubbeling van middenspanningruimtes(MSRs) en bijbehorende bekabeling. Om dit effectief en planmatig aan te pakken werkt de gemeente Druten samen met Liander aan de buurtaanpak. Voor iedere buurt wordt een plan gemaakt om met een eenmalige ingreep het net voor de komende 30 jaar klaar te maken. Dit buurtplan wordt ruim een jaar van tevoren naar inwoners gecommuniceerd.
Planning 2025	Niet van toepassing.

Planning 2026-2027	Vaststellen Samenwerkingsovereenkomst en eerste (pilot) Buurtrealisatieplan.
Evaluatiecriteria	Vastgestelde Samenwerkingsovereenkomst in 2026.

2.4 Spoor 4: Duurzame mobiliteit

Project	**Meerjarig Uitvoeringsprogramma Mobiliteit (MUP)**
Doel	Het MUP beschrijft wat we concreet gaan doen om het toekomstbeeld uit het Mobiliteitsplan waar te maken, waaronder de ambities op het gebied van duurzame mobiliteit.
Beschrijving	Uitvoeren van de projecten in het MUP, met als doel om het gebruik van fiets en OV te stimuleren. Het MUP bevat bijvoorbeeld projecten voor het verbeteren van de fietsinfrastructuur, OV-verbindingen en het realiseren van laadinfrastructuur voor personenauto's. Voor actuele projecten en ontwikkelingen verwijzen we naar het MUP.
Planning 2025	Zie MUP.
Planning 2026	Zie MUP.
Planning 2027 en verder	Zie MUP.
Evaluatiecriteria	Zie MUP.

Project	**Actualiseren integrale laadvisie**
Doel	Het herijken van de huidige laadvisie (uit 2021) om de overstap van fossiele brandstoffen naar elektrisch vervoer te stimuleren en de CO_2-uitstoot van de mobiliteitssector terug te dringen.
Beschrijving	De huidige laadvisie is erg verouderd en geeft vooral kaders op het gebied van regulier laden van personenvervoer. De snelle ontwikkelingen rond elektrisch rijden vragen ons ook een visie (en bijbehorende maatregelen) te ontwikkelen op onderwerpen zoals snelladen, logistiek vervoer, laden op bedrijventerreinen, kabelgoten en slimme energiesystemen (zoals smart energy hubs).
Planning 2025	Opstellen laadvisie (Q3: Concept. Q4: definitief)
Planning 2026	Q1: Vaststellen laadvisie. Vervolgens uitvoeringsplan opstellen (en concrete maatregelen onderbrengen in MUP).
Planning 2027 en verder	Verder uitvoeren uitvoeringsplan.
Evaluatiecriteria	Aantal laadpalen, aandeel elektrische voertuigen

Project	Onderzoek versterken OV-verbinding Druten – Nijmegen
Doel	De potentie voor HOV op de verbinding tussen Druten en Nijmegen inzichtelijk maken, en concrete vervolgstappen voor het versterken van deze verbinding opstellen, in samenwerking met de regio.
Beschrijving	Samen met de regio kijken we naar het verbeteren van de OV-verbinding tussen Druten en Nijmegen. Concreet gaat het om het intensiveren van de verbinding (naar 6x per uur in de spits), het verkorten van de reistijd, het verbeteren van de verbinding met belangrijke bestemmingen in Nijmegen-Zuid en het verbeteren van de bushaltes op de Van Heemstraweg.
Planning 2025	Onderzoek afronden. Vervolgens vervolgstappen en verantwoordelijkheden afstemmen met het college en andere betrokken partijen (GMR, provincie Gelderland, gemeente Beuningen en gemeente Nijmegen)
Planning 2026	Concrete maatregelen aan bushaltes: Waar mogelijk uitvoeren. Andere maatregelen opnemen in MUP en/of combineren met gepland onderhoud / projecten.
Evaluatiecriteria	Aantal instappers bus bij haltes in Druten

2.5 Participatie en communicatie

Project	Gemeentebrede campagne
Doel	Positieve houding ten opzichte van energiebesparende maatregelen creëren en mensen aanzetten tot treffen van maatregelen.
Beschrijving	De gemeente stimuleert Drutenaren om zelf stappen te zetten richting een toekomst die aardgasvrij is. De publiekscampagne: 'Pak jouw moment' is in maart 2025 gestart. De campagne is gericht op gedragsverandering en mensen activeren om verduurzamingsmaatregelen te treffen.
Planning 2025	Uitrol campagne Pak jouw Moment.
Planning 2026	Uitrol campagne Pak jouw Moment. Evaluatie voor vervolg.
Evaluatiecriteria	Inwoners hebben meer inzicht in kleine dingen die ze kunnen doen om energie te besparen.

Project	Sociale kaart
Doel	Stimuleren van inclusiviteit binnen de wijkaanpak door bereiken van specifieke doelgroepen.
Beschrijving	We brengen in beeld waar specifieke doelgroepen zich binnen de gemeente bevinden en welke sleutelfiguren mogelijk een rol kunnen spelen in het bereiken van deze specifieke doelgroepen. Ook vragen we sleutelfiguren bij de start van projecten mee te denken over onze communicatie. Dit vergroot het bereik bij inwoners om zo ook de participatie en betrokkenheid van inwoners te vergroten.

	Op termijn streven we naar betere bekendheid van de mogelijkheden die we aanbieden zoals het energieloket en de energiecoaches.
Planning 2025	Opstellen sociale kaart en start uitvoering sleutelfiguren
Planning 2026	Nog onbekend.
Evaluatiecriteria	Inzicht in waar sleutelfiguren zich bevinden en bouwen gezamenlijk aan een netwerk.

Project	**Ondersteuning inwonersinitiatieven**
Doel	Ondersteunen van inwonersinitiatieven die in lijn zijn met onze doelstellingen.
Beschrijving	We zijn als gemeente ondersteunend en faciliterend aan inwonersinitiatieven. Het initiatief moet bestaan uit minimaal 3 personen. Maximaal verstrekken we 10.000 euro per initiatief.
Planning 2025	Voorwaarden concretiseren voor ondersteuning en voortzetten huidige initiatieven, zoals de klimaatburgemeesters in Druten en Wijchen.
Planning 2026	Voortzetten project.
Planning 2027 en verder	Voortzetten project.
Evaluatiecriteria	Aantal inwonersinitiatieven en voortgang daarbinnen.

3.Capaciteit en middelen

Om uitvoering te geven aan de LES en dit uitvoeringsprogramma is het van belang dat er voldoende menskracht en financiële middelen beschikbaar zijn.

3.1 Capaciteit

Voor de projecten in dit uitvoeringsprogramma gaan we op dit moment uit van de volgende inzet:

Algemeen			
Programmamanagement en -ondersteuning: 0,4 FTE Regionale samenwerking: 0,2 FTE Participatie: 0,3 FTE Communicatie: 0,3 FTE Juridisch advies: 0,2 FTE			
Energie besparen woningen en aardgasvrij Druten	Energie besparen bedrijven en maatschappelijk vastgoed	Grootschalige en gebalanceerde opwek	Duurzame mobiliteit
Ontzorging: 0,6 FTE	Bedrijven en bedrijventerreinen: 0,2 FTE	Grootschalige opwek: 0,5 FTE	Duurzame mobiliteit: 0,4 FTE
Warmte: 0,5 FTE	Energiemanagement en CO2-prestatieladder: 0,2	Netcongestie: 0,3 FTE	
Totaal: 4,1 FTE			

Veranderingen en nieuwe projecten

Bovenstaande tabel toont de capaciteit voor kalenderjaar 2025, zonder tijdelijke inhuur. Het uitvoeringsprogramma is een levend document, dat flexibel kan meebewegen met ontwikkelingen binnen projecten of bij het ontstaan van nieuwe projecten. Aan de hand van evaluaties binnen projecten, blijven we kritisch reflecteren op de benodigde inzet. Afhankelijk van nieuwe projecten zal er gekeken worden welke capaciteit nodig is om het project te bemensen.

Tot slot, kan er naar aanleiding van resultaten uit de monitoring gekozen worden om meer of minder capaciteit te organiseren voor de inzet op bepaalde inhoudelijke sporen. Deze keuzes zijn van invloed op de totaal benodigde capaciteit.

3.2 Financiële middelen en dekking

Als gemeente hebben we budget vrij gemaakt om te investeren in duurzaamheid, de programmagelden duurzaamheid van € 40.000,- per jaar. Daarnaast zijn er vanuit het Rijk jaarlijks aanvullende middelen beschikbaar gesteld voor de uitvoering van het Klimaatakkoord: de CDOKE-regeling. De CDOKE-gelden kunnen we inzetten voor personele bezetting, inhuur en adviesdiensten voor het uitvoeren van klimaat- en energiebeleid. Jaarlijks leggen we hierover

verantwoording af. Het Rijk werkt op dit moment aan een nieuwe regeling voor na 2026, hiervoor is al budget gereserveerd[1].

Daarnaast keert het Rijk specifieke uitkeringen uit aan gemeenten en provincies om bepaald beleid van de Rijksoverheid uit te voeren, de zogenaamde SPUK-uitkeringen. In dit uitvoeringsprogramma betreft het de SPUK Lokale Aanpak Isolatie (LAI), waarmee gemeenten middelen ontvangen om slecht geïsoleerde woningen te verduurzamen. Ook is de SPUK Energiearmoede tot eind 2027 relevant. Deze subsidie dient om huishoudens die kampen met energiearmoede te ondersteunen met energiebesparende maatregelen. Voor welke projecten we SPUK's inzetten is aangegeven bij de projectomschrijvingen.

Uit onderstaande tabel blijkt dat de CDOKE-gelden een groot deel van de kosten dekken. Zowel in 2025 als in 2026 hebben we meer middelen ontvangen dan verwacht, omdat er een andere verdeelsleutel (tussen de gemeentes) is toegepast.

De hoogte van de CDOKE voor 2027 en verder is nog niet vastgesteld, op basis van de huidige informatie verwachten we dat deze voor 2027 en verder ook circa € 600.000,- zullen zijn. Ook de resterende CDOKE-gelden uit 2025 kunnen we dan dan nog benutten. Naarmate we meer in de uitvoering komen, verwachten we ook meer middelen nodig te hebben, vandaar dat we de middelen zo verdelen dat deze oplopen.

	2025	**2026**	**2027**
Programmagelden	€ 39.396	€ 40.460	€ 41.472
Verdeling CDOKE 2025 (extra geld)	-€ 306.767	€ 108.042	€ 198.725
Klimaatakkoord gelden (CDOKE)	€ 640.023	€ 630.798	€ 600.000
sub-totaal	**€ 372.652**	**€ 858.840**	**€ 936.085**
CDOKE gelden resultaat 2024	€ 412.810		
TOTAAL	**€ 785.462**	**€ 858.840**	**€ 941.659**

Begroting 2025
Uit de begroting op de volgende pagina blijkt de voorgenomen verdeling van de middelen over de verschillende sporen.

De kosten voor spoor 1 – energiebesparingen woningen en aardgasvrij Druten, worden gedekt vanuit de posten ‘Duurzame Warmte’ en ‘ontzorging'. Daarnaast worden de SPUKS hiervoor ingezet. De activiteiten voor spoor 2 – verduurzaming bedrijven en maatschappelijk vastgoed – worden deels gedekt vanuit ‘Energietransitie - overkoepelend'. De post ‘Duurzame Elektriciteit’ komt overeen met spoor 3 – grootschalige en gebalanceerde opwek. Spoor 4 – duurzame mobiliteit – wordt met name gefinancierd vanuit het Meerjaren Uitvoeringsprogramma Mobiliteit. De formatie voor duurzame mobiliteit wordt bekostigd vanuit de post ‘capaciteit’ bij

[1] Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid (CDOKE), RVO. Bron: https://www.rvo.nl/subsidies-financiering/cdoke#na-deze-regeling

‘Energietransitie Overkoepelend', net als de andere formatie die genoemd is in paragraaf 3.1. De kosten voor communicatie en participatie worden ondergebracht bij de projecten waar ze betrekking op hebben, dus verdeeld over de verschillende sporen. We werken in het laatste kwartaal van 2025 de begroting voor 2026 verder uit.

		begroting 2025	
Energietransitie Overkoepelend		**€**	**387.622**
	Capaciteit	**€**	**304.942**
	CO2 prestatieladder	**€**	**5.680**
	GMR	**€**	**20.000**
	Duurzame mobiliteit	**€**	**5.000**
	Lokale Energiestrategie	**€**	**7.000**
	Duurzaam portefeuilleplan vastgoed	**€**	**20.000**
	Incidentele uitgaven verduurzaming	**€**	**10.000**
	Smart Energie Hubs	**€**	**15.000**
	Overige		
Duurzame elektriciteit		**€**	**92.500**
	Juridische ondersteuning zonneparken	**€**	**10.000**
	Zon- en windvisie	**€**	**80.000**
	Omgevingsfondsen	**€**	**2.500**
Duurzame Warmte		**€**	**95.000**
	Warmtetransitie Druten	**€**	**90.000**
	Initiatievenbudget	**€**	**5.000**
Ontzorging		**€**	**210.345**
	Energieloket + coaches	**€**	**90.645**
	Campagne – Pak jouw moment	**€**	**30.000**
	Isolatieaanpak	**€**	**82.000**
	SMP	**€**	**7.700**
	SUB-TOTAAL (Programmagelden + CDOKE)	**€**	**785.467**

Onzekerheden

We volgen de landelijke ontwikkelingen op het gebied van financiering en passen waar nodig onze aanpak daarop aan. Dit geldt zowel voor de ambtelijke organisatie en inzet van capaciteit en middelen als voor projecten en activiteiten die onze inwoners, bedrijven en partners beïnvloeden. De verwacht is dat de komende jaren vanuit het Rijk financieringsstromen blijven komen voor de energietransitie en het oplossen van de netcongestieproblematiek. Uiteraard zijn we hierin afhankelijk van het Rijk en de koers die zij vaart.

3. Monitoring & evaluatie

Om scherp te blijven of we de juiste dingen blijven doen in het kader van onze ambities, monitoren en evalueren we onze projecten. De energietransitie kost tijd en gaat gepaard met onzekerheden en steeds nieuwe ontwikkelingen. Met monitoring houden we grip op de uitvoering van de LES, zien we waar nieuwe projecten nodig zijn of welke projecten bijvoorbeeld minder succesvol zijn in de praktijk. We rapporteren eenmaal per jaar over de voortgang van de projecten en de gestelde doelen. De jaarlijkse monitor bestaat uit onderstaande onderdelen.

Generieke indicatoren

Dit onderdeel geeft een kwantitatieve stand van zaken voor diverse indicatoren. Dit zijn indicatoren uit openbare data bronnen.

We voorzien de volgende generieke indicatoren:

- CO_2 uitstoot per sector en totaal
- Energieverbruik per sector en totaal
    - Woningen (aardgas en elektriciteit)
    - Gebouwen
    - Mobiliteit
    - Industrie/landbouw
- Energieverbruik per drager en totaal
    - Warmte (o.a. aardgas)
    - Elektriciteit
    - Voertuigbrandstoffen
- Duurzame energie per thema en totaal
    - Elektriciteit
    - Warmte
    - Mobiliteit

We voorzien een aantal specifieke indicatoren die meer gedetailleerd inzicht geven in bovenstaande onderwerpen:

- Zonnepanelen op daken
    - Totale potentie
    - Gerealiseerde panelen grootschalig en kleinschalig
    - Resterende potentie
- Duurzame energie projecten met SDE subsidie
    - Beschikt
    - Gerealiseerd
- Percentage aardgasvrije woningen
- Mobiliteit
    - Elektrische, hybride en waterstof voertuigen
    - (snel)Laadpunten
    - Op termijn: aantal duurzame verplaatsingen

Projectindicatoren
De tweede categorie bestaat uit kwantitatieve en kwalitatieve informatie vanuit de uitvoering van projecten in het uitvoeringsprogramma. Het is kwantitatief als er specifieke cijfers worden bijgehouden per project, bijvoorbeeld het aantal gesubsidieerde isolatiemaatregelen of het aantal bezoeken van energiecoaches. In het uitvoeringsprogramma zijn al een aantal evaluatiecriteria genoemd. Deze zullen we de komende tijd nader specificeren om ze beter meetbaar en werkbaar te maken.

Kwalitatieve beschrijving van voortgang LES algemeen
Jaarlijks wordt er een rapportage gemaakt die duiding geeft aan de generieke indicatoren en de relevante projectindicatoren. Hierin worden ook lokale ontwikkelingen, bijvoorbeeld op het gebied van nieuwbouw en bedrijvigheid meegenomen. En landelijke ontwikkelingen, als die grote impact hebben op de realisatie van doelen. Met de rapportage evalueren we of we op koers liggen richting doelbereik of moeten bijsturen.